

7. Dokažte pro $n \in \mathbf{N} : n! \leq \left(\frac{n+1}{2}\right)^n$

Bylo na cviceni.

8. Dokažte pro $n \in \mathbf{N} : (2n)! < 2^{2n}(n!)^2$

a, n=1, LS=2, PS=4

b, V(n)->V(n+1)

Indukční předpoklad: $(2n)! < 2^{2n}(n!)^2$

Chci dokázat: $(2n+2)! < 2^{2n+2}((n+1)!)^2$

Nejprve si upravím pravou stranu:

$$PS = 2^{2n+2}((n+1)!)^2 = 4(n+1)^2 2^{2n}(n!)^2 = (4n^2 + 8n + 4)2^{2n}(n!)^2$$

$$LS = (2n+2)! = (2n+2)(2n+1)(2n)! < (2n+2)(2n+1)2^{2n}(n!)^2 < (4n^2 + 6n + 2)2^{2n}(n!)^2 < (4n^2 + 8n + 4)2^{2n}(n!)^2 = PS$$

9. Dokažte pro $x_k \in [0, \pi], k = 1, 2, \dots, n, n \in \mathbf{N}$:

$$\left| \sin \left(\sum_{k=1}^n x_k \right) \right| \leq \sum_{k=1}^n \sin x_k$$

a, n=1, LS=|sin x₁|, PS=sin x₁

Na intervalu $[0, \pi]$ je sinus kladny, plati rovnost.

b, V(n)->V(n+1)

Indukční předpoklad: $\left| \sin \left(\sum_{k=1}^n x_k \right) \right| \leq \sum_{k=1}^n \sin x_k$

Chci dokázat: $\left| \sin \left(\sum_{k=1}^{n+1} x_k \right) \right| \leq \sum_{k=1}^{n+1} \sin x_k$

$$LS = \left| \sin \left(\sum_{k=1}^{n+1} x_k \right) \right| = \left| \sin \left(\sum_{k=1}^n x_k + x_{n+1} \right) \right| = \left| (\sin \sum_{k=1}^n x_k) \cos x_{n+1} + (\cos \sum_{k=1}^n x_k) \sin x_{n+1} \right| \leq \left| (\sin \sum_{k=1}^n x_k) \right| \left| \cos x_{n+1} \right| + \left| (\cos \sum_{k=1}^n x_k) \right| \left| \sin x_{n+1} \right| \leq \left| (\sin \sum_{k=1}^n x_k) \right| + \left| \sin x_{n+1} \right|$$

Pouzijeme indukci predpoklad a to, ze sinus je na tomto intervalu kladny.

Pak

$$LS \leq \sum_{k=1}^n \sin x_k + \left| \sin x_{n+1} \right| = \sum_{k=1}^n \sin x_k + \sin x_{n+1} = \sum_{k=1}^{n+1} \sin x_k$$

Pouzil se vzorec pro sinus souctu, vlastnosti absolutni hodnoty ($|a+b| \leq |a| + |b|$ a $|ab| = |a||b|$) a vlastnost cosinu ($|\cos x| \leq 1$).

11. Dokažte pro $n \in \mathbf{N}, n \geq 3$: $n^{n+1} > (n + 1)^n$

a, $n=3$, LS= $3^4 = 81$, PS= $4^3 = 64$

b, V(n)->V(n+1)

Indukční předpoklad: $n^{n+1} > (n + 1)^n$

Chci dokázat: $(n + 1)^{n+2} > (n + 2)^{n+1}$

$$\begin{aligned} LS &= (n + 1)^{n+2} = (n + 1) \cdot (n + 1)^{n+1} = (n + 1) \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n+1}{k} n^{n+1-k} 1^k \\ &= (n + 1) n^{n+1} \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n+1}{k} n^{-k} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Použijeme indukční předpoklad: } LS &> (n + 1)(n + 1)^n \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n+1}{k} n^{-k} = (n + 1)^{n+1} \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n+1}{k} \left(\frac{1}{n}\right)^k 1^{n+1-k} \\ &= (n + 1)^{n+1} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1} = (n + 1)^{n+1} \left(\frac{n+1}{n}\right)^{n+1} = \left(\frac{(n+1)^2}{n}\right)^{n+1} \end{aligned}$$

Zbyva dokazat: $\left(\frac{(n+1)^2}{n}\right)^{n+1} > (n + 2)^{n+1}$.

Protože $n+1>0$, staci dokazat: $\frac{(n+1)^2}{n} > n + 2$.

Plati $n^2 + 2n + 1 > n^2 + 2n \Rightarrow (n + 1)^2 > n(n + 2) \Rightarrow \frac{(n+1)^2}{n} > n + 2$, protože n je kladné.

12, U následujících množin nalezněte sup, inf, max a min, pokud existují.

e, $M = \{0.5, 0.55, 0.555, \dots\}$

$\min M = 0.5$, tedy i $\inf M = 0.5$.

Horní hranicí této množiny je $0.\overline{5} = \frac{5}{9}$, ale není v množině, tedy $\max M$ neexistuje, ukažme si, že je to supremum.

1, $0.\overline{5} \geq x \quad \forall x \in M$, protože každé x má konečný počet desetinných míst
2, $\forall s' < \frac{5}{9} \exists x \in M : x \leq s'$, protože

a, pro $s' < 0.5$ je to $x = 0.5$

b, pro $0.5 \leq s' < \frac{5}{9}$ musí existovat desetinné místo různé od 5. První takové desetinné místo (k-té desetinné místo) různé od 5 musí být menší než 5 ($s' < \frac{5}{9}$) a tedy $x \in M : x \leq s'$ je x s k desetinnými místy.

f, $M = \{x \in \mathbb{Q} | x^2 < 3\}$

$\forall x \in M : x^2 < 3 \Rightarrow |x| < \sqrt{3} \Rightarrow x \in (-\sqrt{3}, \sqrt{3})$

neexistuje maximum ani minimum, $\sup M = \sqrt{3}$, $\inf M = -\sqrt{3}$, důkaz o iracionálnosti $\sqrt{3}$ jako na přednášce pro $\sqrt{2}$.

15. Nechť M je neprázdná omezená množina a nechť $f, g : M \rightarrow \mathcal{R}$ jsou omezené funkce. Dokažte, že

$$\text{b, } \sup_M(f(x) + g(x)) \geq \sup_M f(x) + \inf_M g(x)$$

Víme, že $f(x), g(x) \in \mathcal{R} \forall x \in M$. Z vlastnosti infima máme $g(x) \geq \inf_M g(x)$. Pak

$$f(x) + g(x) \geq f(x) + \inf_M g(x)$$

$$\sup_M(f(x) + g(x)) \geq \sup_M(f(x) + \inf_M g(x))$$

Ovšem $\inf_M g(x) \in \mathcal{R}$ je pevné číslo, tedy

$$\sup_M(f(x) + g(x)) \geq \sup_M f(x) + \inf_M g(x)$$

$$\text{c, } \sup_M(f(x) - g(x)) \leq \sup_M f(x) - \inf_M g(x)$$

$$f(x) \leq \sup_M f(x), \inf_M g(x) \leq g(x)$$

$$f(x) - g(x) \leq \sup_M f(x) - \inf_M g(x)$$

Na pravé straně je pevné reálné číslo, tedy

$$\sup_M(f(x) - g(x)) \leq \sup_M(\sup_M f(x) - \inf_M g(x)) = \sup_M f(x) - \inf_M g(x)$$